

הגנה על אזרחים

3 - 9 בפברואר 2010

התפתחויות אחרונות מיום שלישי ה- 9 בפברואר:

10 בפברואר:

- התנגשויות בין פלגים פלסטיניים חמושים לבין הכוחות הישראליים באזור ג'והר אל-דיק שבמרכז רצועת עזה הסתיימו במותו של חמוש פלסטיני אחד ובפציעתן של שלוש תלמידות (בנות שש, שמונה ו-18) שהיו בדרכן לבית הספר. לפי דיווחים, נגרמו נזקים למספר בתי מגורים.
- חייל ישראלי נדקר למוות בידי איש המשטרה הפלסטינית בסמוך למחסום תפוח שמדרום לעיר שכם. בעקבות התקרית, פשטו כוחות הצבא הישראלי על הכפר אל חולג'אן (נפת ג'נין), בו מתגורר התוקף, עצרו שישה מבני משפחתו ומסרו למשפחתו הודעה כי ביתו ייהרס.

הגדה המערבית

פעולות צבאיות המשפיעות על אזרחים; התנגשויות במחנה הפליטים שועפאט

בשעות הבוקר המוקדמות של ה- 8 בפברואר, ערכו כוחות הביטחון הישראליים, כולל שוטרי משמר הגבול, עובדי עירייה ויחידה מיוחדת של המשטרה, מבצע סריקות ומעצרים במחנה הפליטים שועפאט (ירושלים המזרחית). במהלך המבצע פרצו בין כוחות המשטרה הישראלית וצעירים פלסטינים עימותים קשים שנמשכו יומיים. מדיווחי התקשורת הישראלית עולה כי המבצע נועד להביא למעצרו של שישה עברייני מס. במהלך ההתנגשויות, ירו הכוחות הישראליים תחמושת חיה, כדורי מתכת מצופים גומי ורימוני הלם והפלסטינים יידו לעברם אבנים. כתוצאה מהתקריות נפצעו 11 פלסטינים לכל הפחות, ביניהם שישה עיתונאים פלסטינים שסיקרו את האירועים, אשר ארבעה מהם הותקפו פיזית על ידי השוטרים הישראלים ושניים נפצעו מפגיעת אבנים. כמו כן, במהלך העימותים נפצעו חמישה שוטרים ישראליים מפגיעת אבנים ונגרמו נזקים למספר חנויות וכלי רכב.

טרם התברר מספרם של העצורים והמעוכבים בידי המשטרה, והוא נע בין 35 ל-100, כך לפי מקורות שונים. למרות שמחנה הפליטים שועפאט ממוקם בתוך גבולות העיר ירושלים, אותם קבעה ישראל, ורבים מתושביו נושאים תעודות זהות של תושב ירושלים, הוא מנותק מיתר חלקי העיר באמצעות הגדר, והדבר מאלץ את התושבים לחצות מחסומים במטרה לקבל גישה לשירותים ולמקומות עבודה.

בנוסף למבצע המעצרים במחנה הפליטים שועפאט, כוחות הביטחון הישראליים ערכו במהלך השבוע 101 סריקות חיפוש בכפרים וביישובים פלסטיניים, מרביתן בצפון הגדה (69 סריקות). נתון זה זהה כמעט למוצע השבועי שנרשם במהלך 2009 (103 סריקות).

כמו כן במהלך השבוע, כוחות הביטחון של ישראל פצעו אחד עשר פלסטינים נוספים בתקריות שונות שהתרחשו ברחבי הגדה המערבית. על הפצועים נמנים שני פלסטינים שנפצעו מפגיעת כדורי מתכת מצופים גומי במהלך ההפגנה שמקיימים תושבי הכפרים הפלסטיניים דיר נידהם וא-נבי סאלח מדי שבוע (במחאה על הרחבת ההתנחלות חלמיש שבאזור רמאללה) ושבעה פלסטינים, ביניהם שני נערים, שנפצעו בתקריות שונות של תקיפה פיזית בידי אנשי כוחות הביטחון הישראליים.

תקריות בהן היו מעורבים מתנחלים

במהלך השבוע, נרשמו עשר תקריות בהן היו מעורבים מתנחלים ואשר השפיעו על פלסטינים, לעומת הממוצע השבועי של שבע תקריות שנרשם ב-2009. שתיים מתקריות אלו הסתיימו בשני מקרי פציעה; גבר פלסטיני בן 76, תושב ואדי קנה (נפת קלקיליה), נפצע מפגיעת אבנים שמתנחלים ישראלים יידו לעברו בעת שעבד את אדמתו; ונער פלסטיני בן 17 נורה באש חיה במהלך התנגשויות בין מתנחלים ותושבי הכפר עירק בורין (נפת שכם). יתר התקריות כללו נזק לרכוש, תקיפה פיזית (ללא נפגעים) והסגת גבול בשטח פרטי.

כמו כן במהלך השבוע, מתנחלים תושבי המאחזים הממוקמים סביב ההתנחלות שילה הציבו ארבעה קרוואנים על גבעה הסמוכה לכפר ג'לעוד, אשר משקיפה על 500 דונם של קרקע פלסטינית פרטית. כניסת חקלאים פלסטיניים לאזור, וכן לאלפי דונמים נוספים של קרקע פרטית המקיפה את ההתנחלויות שילה ועלי, מתאפשרת על בסיס "תיאום מראש" בלבד עם הצבא הישראלי. הקמת המאחז החדש מעלה חששות בנוגע לפגיעה נוספת בחופש הגישה באזור.

במהלך השבוע, התרחשה תקרית אחת של השלכת בקבוקי תבערה בידי פלסטינים לעבר כלי רכב ישראליים שנסעו בסמוך לכפר א-לובאן אל ע'רבי (נפת רמאללה). לא דווח על נפגעים או על נזק לכלי הרכב.

עדכון בנושא התנועה והגישה

במהלך השבוע, נרשמו תורים ארוכים ועיכובים ממושכים במחסום קלנדיה, המחסום היחיד דרכו רשאים פלסטינים בעלי תעודות זהות של הגדה המערבית, הנושאים היתרי כניסה תקפים, לעבור את הגדר ולהיכנס לתחומי ירושלים המזרחית מכיוון צפון. העיכובים נגרמו בשל עבודות בנייה המיועדות להרחבת המחסום. למרות שלאחר השלמת העבודות, הרחבת המחסום עשויה לתרום לזירוז התנועה דרכו, היא מייצגת שלב נוסף בהפיכת הפרדתה של ירושלים המזרחית מיתר חלקי הגדה המערבית לעובדה מוגמרת.

כמו כן במהלך השבוע, כוחות הביטחון הישראליים פרסו ברחבי הגדה המערבית 88 מחסומי פתע ("מחסומים מדלגים"). נתון זה מייצג ירידה משמעותית ביחס לממוצע השבועי של 144 מחסומי פתע, שנרשם מאז תחילת 2010, אולם הוא גבוה מהממוצע השבועי של 65 מחסומים, שנרשם במהלך 2009.

רצועת עזה

לא נרשמו נפגעים כתוצאה ישירה מהסכסוך; נמשכות הגבלות הגישה לאזורי הדיג

במהלך השבוע, לא נרשמו ברצועת עזה נפגעים פלסטינים בהקשר של הסכסוך הישראלי – פלסטיני. מאז תחילת 2010, הרגו כוחות הביטחון של ישראל שמונה פלסטינים ופצעו שבעה נוספים ברצועת עזה¹; לא דווח על נפגעים ישראלים.

הכוחות הישראליים המשיכו לאכוף את הגבלות הגישה לאזורי דיג הממוקמים במרחק העולה של שלושה מיילים ימיים מהחוף. הגבלות אלו נאכפות מאז חודש ינואר 2009. בתקרית אחת שהתרחשה ב-7 בפברואר מול חוף בית ליהיה (צפון הרצועה), פתחו ספינות חיל הים הישראלי בירי אזהרה לעבר סירות דיג פלסטיניות, עצרו ארבעה דייגים והחרימו שתי סירות. הדייגים, שדיווחו כי שהו בעת האירוע בתחומי האזור המותר לדיג, שוחררו מאוחר יותר באותו יום, אך סירותיהם לא הושבו לידיהם.

ב-8 בפברואר, ארגנה ועדה מקומית צעדת מחאה אשר יצאה מבית חנון אל תחומי "אזור החיץ" שלאורך קו הגבול עם ישראל, במחאה על הגבלות הגישה שהצבא הישראלי אוכף באזור זה. "אזור החיץ", אשר הוכרז במקור על ידי רשויות ישראל לאחר "ההתנתקות" מרצועת עזה ב-2005, הורחב באופן רשמי מ-150 ל-300 מטרים בחודש מאי 2009. הכוחות הישראליים פתחו בירי אזהרה לעבר המפגינים, אך לא דווח על נפגעים.

¹ ההרוג הפלסטיני עליו דווח בשבוע שעבר, וכן שלושה מהפצועים, נפגעו כתוצאה מהתמוטטות מנהרה ולא בעקבות תקיפה מן האוויר, כפי שדווח בטעות.

במהלך השבוע, שיגרו הפלגים הפלסטיניים החמושים מספר טילים מתוצרת מקומית לעבר אזורה הדרומי של ישראל, כולל בסיסים צבאיים, מבלי לגרום לנפגעים או לנזק לרכוש. לפי דיווחים, טיל אחד התפוצץ מוקדם מהמתוכנן ונחת בתחומי הרצועה, מבלי לגרום לנפגעים או לנזק. בנוסף, חבר אחד הארגונים החמושים נהרג ואחר נפצע בעת שטיפלו לפי החשד במטען חבלה, שהתפוצץ מוקדם מהמתוכנן. כתוצאה מהפיצוץ נפצעו שלושה אזרחים מפגיעת רסיסים.

בשתי תקריות שונות, כוחות משמר הגבול המצרי איתרו והרסו שלוש מנהרות תחת גבול עזה – מצרים. במהלך השבוע, לא דווח על נפגעים בתקריות הקשורות למנהרות.

הידרדרות במצב הביטחון האישי בתחומי הרצועה

השבוע חלה הידרדרות יחסית ברמת הביטחון האישי בתחומי הרצועה והתרחשו מספר תקריות הראויות לציון; ב-4 בפברואר, התפוצץ מטען חבלה מאולתר בסמוך לשיירה בת ארבעה כלי רכב של הצלב האדום, שנסעו בצפון הרצועה. בפיצוץ נגרמו נזקים לאחד מכלי הרכב, אך לא דווח על נפגעים. טרם התברר המניע למתקפה.

בשתי תקריות נפרדות שהתרחשו השבוע, שני פלסטינים נפצעו לאחר שאלמונים ירו ברופא בעיר עזה וחספו, עינו (לפי החשד) וירו בפלסטיני נוסף במחנה הפליטים ג'באליה. ארגוני זכויות אדם מקומיים הביעו במהלך השבועות האחרונים חששות בנוגע להידרדרות הניכרת במצב הביטחון האישי ברצועת עזה.

נמשך המשבר בתחום החשמל ברצועת עזה

המשבר בתחום החשמל נמשך. הדבר נובע מכך שאספקת החשמל צומצמה ונותרה בלתי יציבה, עקב המחסור במימון המיועד לרכישת דלקים מישראל וכן עקב תקלות טכניות חוזרות ונשנות מן העת האחרונה. בשתי הזדמנויות שונות במהלך השבוע, הפחיתה תחנת הכוח של עזה את תפוקת החשמל מ-65 מגה-וואט ל-30 מגה-וואט; באחת הפעמים, תחנת הכוח חדלה לחלוטין מפעילות למשך מספר שעות. אירועים אלו גרמו להפסקות חשמל יזומות וממושכות, במשך עד 12 שעות, בכל רחבי הרצועה.

מאז תחילת השנה, חלה ירידה בכמות הדלק המועבר לתחנת הכוח, מ-2.2 מיליון ל-1.8 מיליון ליטר בממוצע מדי שבוע. מרשות תחנת הכוח נמסר שדרושים 2.2 מיליון ליטר דלק תעשייתי מדי שבוע לכל הפחות כדי לשמור על רמות התפוקה של 60 – 65 מגה-וואט, שהתקיימו בעבר. כמות זו עדיין תותיר את מרבית האוכלוסייה ללא אספקת חשמל במשך 6 – 8 שעות, במהלך 4 – 5 ימים בשבוע. מחברת החשמל של עזה (GEDCO) נמסר שאספקת החשמל הכוללת לרצועת עזה עומדת כיום על כ-202 מגה-וואט (120 מגה-וואט נרכשים מישראל, 65 מגה-וואט מופקים ע"י תחנת הכוח של עזה ו-17 מגה-וואט מסופקים ע"י מצרים). נתון זה מייצג כ-70 אחוזים מצריכת החשמל המוערכת של הרצועה (280 מגה-וואט).

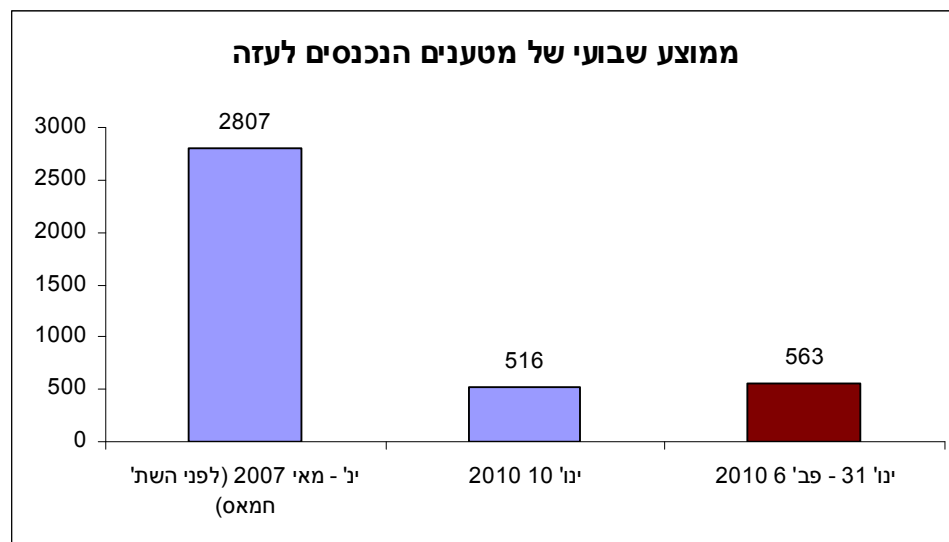
נמשך הייצוא של מספר מוגבל של מטענים וכן כניסת מטעני הזכוכית

למרות האיסור המתמשך על יצוא מרצועת עזה, תשעה מטענים (מטען = משאית עם נגרר אחד) של פרחים ותותי שדה יצאו מעזה דרך מעבר כרם שלום במהלך השבוע. מאז ה-10 בדצמבר 2009, יצאו מעזה 56 מטענים, כולל 25 מטענים של פרחים (3.3 מיליון גבעולים) ו-31 מטענים של תות שדה (50 טון). התאחדות הועדות הפלסטיניות לסיוע חקלאי (PARC) מסרה ש-300 טון של תות שדה ו-30 מיליון פרחים מתוכננים לייצוא במהלך העונה הנוכחית (עונת התותים תסתיים ב-15 בפברואר ועונת הפרחים תסתיים ב-20 במאי 2010).

במהלך השבוע נמשכה כניסתם לרצועה של מטעני זכוכית. מאז ה-29 בדצמבר 2009, יובאו בסה"כ 81 מטענים שהכילו 68,576 לוחות זכוכית. כמו כן, הותרה כניסתם לעזה של 12 מטענים של קורות עץ ושלושה מטענים של מיכלי דלק המיועדים לשימוש פרטי. בנוסף, הותרה כניסתו של מטען אחד של צינורות דלק המיועדים לשדרוג מערכת צינורות הדלק שבמעבר כרם שלום. כניסת מצרכים חיוניים אחרים נותרה מוגבלת, או נאסרה לחלוטין.

עדכון בנושא גז הבישול

במהלך השבוע, חלה עלייה בשיעור של כ- 36 אחוזים בכמות גז הבישול שנכנסה לרצועה, בהשוואה לשבוע הקודם (647 טון לעומת 477 טון). כמו כן נרשם שיא חדש לאחר שכמעט 180 טון גז בישול הועברו לרצועה ביום אחד – זוהי הכמות הגדולה ביותר של גז בישול שיובאה ביום אחד לרצועה דרך מעבר כרם שלום מאז התקנת צינורות הדלק במעבר זה בחודש ספטמבר 2009. יחד עם זאת, האספקה המתוגברת שהתקבלה השבוע מייצגת 46 אחוזים בלבד מהצריכה השבועית (1,400 טון), כפי שהוערכה על ידי התאחדות בעלי תחנות הדלק (GSOA). מהתאחדות GSOA נמסר גם כי יש להעביר לעזה 2,000 טון גז בישול לכל הפחות, בנוסף לאספקה רציפה של 250 טון ליום לכל הפחות, כדי להתגבר על המחסור הקיים. מאז נובמבר 2009, מונהג ברחבי רצועת עזה מנגנון הקצבה של גז בישול, שבמסגרתו זוכים בתי החולים והמאפיות לעדיפות בקבלת אספקת גז מתאגיד הדלק הפלסטיני (PPC). המשבר הנוכחי החל כתוצאה מסגירתו ההדרגתית של מסוף הדלקים בנחל עוז (שנסגר באופן סופי בתחילת השנה) והעברת כל הדלקים אל מעבר כרם שלום, המתאפיין בקיבולת נמוכה יותר במידה משמעותית.

הנוסח המחייב והמלא הוא המקור בשפה האנגלית; לקריאתו פנו לאתר OCHA

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_2010_02_11_english.pdf